

Dva státy Palestina a Izrael měly existovat už v roce 1948

ct24.ceskatelevize.cz/svet/1241501-dva-staty-palestina-a-izrael-mely-existovat-uz-v-roce-1948

23. 9. 2011

New York - Palestinci o svůj vlastní stát bojují už 63 let. Cesta k vlastnímu státu byla trnitá - 63 let násilí i naděje, cizího útlaku i zrad spojenců. Odmítnutí plánu OSN na rozdělení území na arabský a židovský stát v roce 1948 a válka proti rodícímu se Izraeli přinesly první velkou porážku, ztrátu území a obsazení zbytku arabskými spojenci. Další tragédie nastala o 19 let později. Během šestidenní války v roce 1967 obsadila izraelská armáda i zbytky území původně určeného pro palestinský stát. Mírový proces zatím nedokázal ustanovit dva samostatné státy, a to i přesto, že podle plánu OSN měly vedle sebe v Palestině existovat již 63 let dva státy - židovský a arabský. To se ale tehdy kvůli odporu Arabů nestalo, a tak v roce 1948 vznikl jen Izrael a Palestinci na svůj stát stále čekají.

Galerie:

Galerie

Dva státy Palestina a Izrael měly existovat už v roce 1948

Autor: GPO

Zdroj: Getty Images

Po rezoluci OSN z 29. listopadu 1947, která neúspěšně rozdělila Palestinu na dva státy, se mezi Izraelem a arabskými státy rozhořelo několik velkých válek a řada menších konfliktů, které zásadním způsobem ovlivnily dění prakticky v celém světě.

Palestina byla po první světové válce mandátním územím Společnosti národů pod správou Velké Británie. Již v meziválečném období vznikaly kvůli židovskému přistěhovalectví i Balfourově deklaraci z roku 1917, která podpořila plán na nezávislý židovský stát, značné nepokoje mezi Židy a Araby. Ty po druhé světové válce mimo jiné donutily Londýn, aby se tohoto území vzdal.

Galerie:

Galerie

Izraelští vojáci během šestidenní války autor: Express Newspapers , zdroj: Getty Images

Autor: Express Newspapers

Zdroj: Getty Images

Dvě řešení problému: federace nebo dva státy

Británie vrátila v dubnu 1947 mandát OSN. O měsíc později ustavila OSN Zvláštní výbor pro Palestinu (UNSCOP), ve kterém bylo zastoupeno 11 států včetně Československa, ale z důvodu neutrality v něm chyběly velmoci. Výbor navrhl dvě řešení problému: menšinový návrh (podporovaný Íránem, Indií a Jugoslávií) doporučoval vznik federálního dvounárodního státu a většinový se zasazoval o rozdělení. A právě tento návrh přijalo Valné shromáždění OSN 29. listopadu 1947 jako rezoluci číslo 181.

Usnesení prošlo díky podpoře amerického prezidenta Harryho Trumana. Pro rezoluci hlasovalo 33 států (mimo jiné USA, SSSR, Francie či Československo), 13 ji odmítlo (zejména většinové muslimské státy jako Turecko, Egypt, Írán, Irák, Libanon, Pákistán, Saúdská Arábie či Sýrie) a deset států se zdrželo hlasování (třeba Británie).

[Zvětšit obrázek](#)

Palestinský bojovník

Zdroj: Getty Images

Autor: David Silverman

Židé měli mít 56 procent a Arabové 43 procent území Palestiny

Podle plánu se měl židovský stát skládat ze tří částí (pobřežní oblast od Haify po Rehovot, východní Galilea včetně Galilejského jezera a část Negevské poušti včetně nynějšího přístavu Ejlat), palestinský stát také ze tří částí (západní Galilea včetně přístavu Akko či města Nazaret, celý západní břeh Jordánu a jižní pobřežní pás od Gazy po Ašdod včetně pásu při egyptských hranicích). Pod mezinárodní správou (tzv. corpus separatum) měl být Jeruzalém se širším okolím včetně Betléma. Oproti návrhu UNSCOP rezoluce přisoudila přístav Jaffo (nyní součást Tel Avivu) a město Beerševa s okolím palestinskému státu, část pobřeží Mrtvého moře zase státu židovskému.

Židovský stát měl mít podle OSN 56 procent území mandátní Palestiny, arabský 43 procent. V židovském státě mělo tehdy žít přes 900 000 lidí, z toho 55 procent (téměř půl milionu) Židů, v arabském státě 735 000 obyvatel včetně asi 10 000 Židů a v Jeruzalémě a okolí na 200 000 lidí, z čehož byla zhruba polovina Židů a polovina Arabů.

Galerie:

Zvětšit obrázek

Galerie

Haifa autor: Marie Třešňáková, zdroj: ČT24

Autor: Marie Třešňáková

Zdroj: ČT24

Arabové: Palestina je nedělitelná - okamžitý útok na Izrael

Většina Židů plán přijala, proti se postavilo několik menších extrémně nacionalistických skupin. Arabští představitelé i arabské státy byli ale velmi ostře proti. Kritizovali samotný vznik židovského státu, poukazovali na to, že množství Arabů se stane v židovském státě minoritou, kritizovali velikost a kvalitu území židovského státu. Ihned po hlasování v OSN se mnozí Arabové chopili zbraní a Liga arabských států 17. prosince s poukazem na nedělitelnost Palestiny prohlásila, že s rozdělením nesouhlasí a že se proti němu postaví i vojenskou silou.

Stát Izrael uznaly USA a SSSR. Arabské státy Izrael ihned napadly, a tím odstartovala spirála vzájemných válečných střetů. Na zachování Izraele mělo velký vliv i rozhodnutí československé vlády, která začala na Stalinův příkaz prodávat židovskému státu zbraně.

Po této válce, která skončila v roce 1949, rozšířil židovský stát své území z 56 procent na 77 procent celkové plochy Palestiny. Pásmo Gazy zůstalo pod egyptskou kontrolou a východní část Jeruzaléma a západní břeh Jordánu v držení Zajordánského království. V té době se objevil i problém palestinských uprchlíků, asi milion jich uteklo do ciziny. Další vlna uprchlíků souvisela se šestidenní válkou, kdy uprchlo dalších 300 tisíc lidí. Po třetí osudové arabské porážce v jomkipurské válce roku 1973 zesílil palestinský ozbrojený boj proti Izraeli, včetně teroristických útoků. Do čela se postavila nová hvězda: marxistický nacionalista Jásir Arafat.

Jásir Arafat, palestinský vůdce, 15. listopadu 1988: *"Po všech nespravedlnostech, které byly spáchány na palestinském lidu, vyhlašujeme svůj stát. Bok po boku s Izraelem.*

Pak v roce 1993 nastal historický zlom, Palestinci podepsali s Izraelem mírovou dohodu a v Gaze a na západním břehu začaly vznikat základy budoucího dohodnutého státu. Brzy ale mírové rozhovory narazily: otázka budoucích hranic, rozdělení Jeruzaléma, návratu palestinských uprchlíků, bezpečnosti a vody. Následovalo ozbrojené povstání v roce 2002, vzestup Hamasu, válka v Gaze před dvěma roky i vnitropalestinský rozkol.

Mírový proces začal v Madridu

30. října 1991 - V Madridu se konala mírová konference o Blízkém východě za účasti arabských a izraelských představitelů pod patronací USA a Sovětského svazu. První přímé rozhovory mezi Izraelem a arabskými státy zůstaly bez výsledku.

13. září 1993 - Ve Washingtonu podepsána dohoda mezi Izraelem a Organizací pro osvobození Palestiny (OOP) o omezené palestinské autonomii v pásmu Gazy a na západním břehu Jordánu a o vzájemném uznání, která ukončila 45 let nepřátelství mezi Izraelem a Palestinci. Šéf OOP Jásir Arafat a izraelský premiér Jicchak Rabin si za účasti amerického prezidenta Billa Clintona poprvé na veřejnosti potřásli rukama.

1. - 25. července 2000 - Neúspěšný izraelsko-palestinský summit v Camp Davidu o konečné mírové dohodě. Obě strany se nedohodly zejména na problému Jeruzaléma a palestinských uprchlíků. Koncem září 2000 vypukla po návštěvě šéfa opozičního Likudu Ariela Šarona na Chrámové hoře v Jeruzalémě druhá palestinská intifáda, ve které do února 2005 zahynulo přes 4 700 lidí, z toho na 3 600 Palestinců.

27. listopadu 2007 - Na mezinárodní konferenci v americkém

Annapolisu se Izraelci a Palestinci dohodli, že rozhovory skončí do konce roku 2008 mírovou dohodou. Hnutí Hamas nebylo na konferenci pozváno a považovalo konferenci za ztrátu času.

27. prosince 2008 - Izrael zahájil v pásmu Gazy operaci Lité olovo s cílem přimět radikální hnutí Hamas, které v Gaze vládlo, aby přestalo ostřelovat izraelské území. Konflikt skončil 18. ledna 2009 příměřím. Palestinská autonomie přerušila veškeré kontakty s Izraelem.

14. června 2009 - Předseda izraelské vlády Benjamin Netanjahu vůbec poprvé připustil existenci nezávislého palestinského státu, který nesmí být ozbrojen a Izraeli to musí být zaručeno.

Reportáž Jakuba Szántó

Související články

[Palestinská žádost v OSN: Sedm otázek a odpovědí](#)

23. 9. 2011

[Může Palestina v OSN uspět i přes americké veto?](#)

22. 9. 2011

[Podle BBC podporuje většina lidí uznání palestinského státu](#)

19. 9. 2011

Související článek

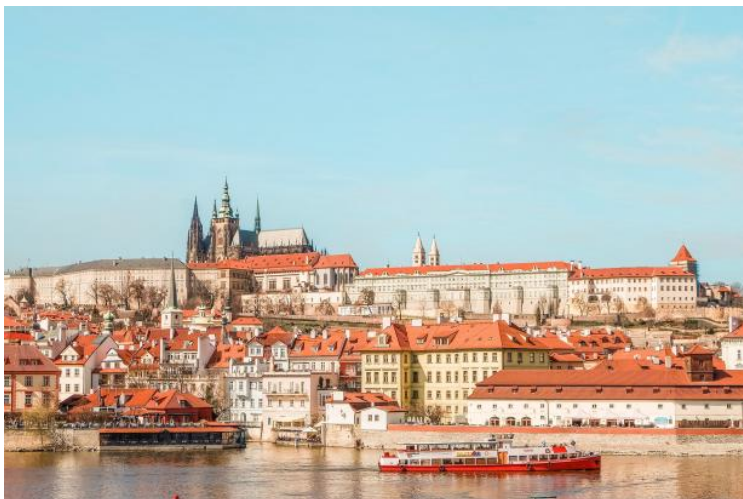
[Palestinský doktor, kterému izraelský nálet zabil dcery, se spravedlnosti nedovolal. I přes nepřízeň osudu pomáhá jiným](#)
pátek, 26. 11. 2021

Další z rubriky: [Svět](#)

[Izraelské pohraničí se evakuuje. Některým obyvatelům zabil Hamás příbuzné, teď prchají před Hizballáhem](#)

Hlavní zprávy

Novým ředitelem odboru komunikace Hradu bude Vít Kolář

Sedmina lidí je závislá na průmyslově zpracovaném jídle. Má to závažné důsledky, varuje metastudie

---

ČNB varuje před firmou, která zneužívá identitu J&T Investiční společnosti

---